

2. mednarodna konferenca My PhD

ARMAND FAGANEL

Univerza na Primorskem, Slovenija

V članku predstavljamo organizacijo in izvedbo druge mednarodne konference My PhD, ki je potekala junija v Bratislavi, v organizaciji Friedrich Ebertovega sklada, ki je nemška neprofitna ustanova. Teme konference so se dotikale nove Evrope in izzivov trajnostnega razvoja, obravnavali so jih podiplomski raziskovalci iz najrazličnejših disciplin. Konferenca je namenjena izmenjavi različnih pogledov in idej, kakor tudi seznanjanju mladih evropskih raziskovalcev. Izkazan je bil precejšen interes za udeležbo, saj so lahko sprejeli le slabih 40 odstotkov prijavljenih kandidatov. Zanimiv je tudi tekmovalni pristop konference: organizatorji so izbrali najboljše prispevke, ki bodo objavljeni v zborniku konference.

Ključne besede: nova Evropa, trajnostni razvoj, interdisciplinarnost, mednarodna konferenca

Uvod

Udeležba na mednarodni konferenci My PhD je zanimiva iz več razlogov. Za organizacijo konference je poskrbel sklad Friedrich Ebert (Friedrich Ebert Stiftung – FES), ustanovljen leta 1925 kot politična dediščina prvega demokratično izvoljenega nemškega predsednika. Kot zasebna kulturna neprofitna institucija je predan idejam in vrednotam socialne demokracije. Danes je sklad namenjen debatam in skrbi za povezovanje severa in juga. Osrednje aktualne teme, s katerimi se sklad ukvarja, so pravična družba, inovacije in napredek ter aktivna demokracija. Organizirajo izobraževalne tečaje, diskusije, forume, konference z različno tematiko ter podeljujejo štipendije (leta 2007 so podelili prek 2000 štipendij). Sklad kar polovico denarja nameni mednarodnim dejavnostim. Delujejo na področju sodelovanja pri razvoju v 70 državah Afrike, Azije, Bližnjega vzhoda, Latinske Amerike in Evrope; aktivnosti mednarodnega dialoga izvajajo v 33 državah zahodne Evrope, centralne in jugovzhodne Evrope, v Zvezi neodvisnih držav bivše Sovjetske zveze ter v ZDA in na Japonskem. V reformiranih državah vzhodne Evrope je FES vključen v podporo procesom demokratizacije, tranzicije v tržno gospodarstvo in vzpostavljanja civilne družbe, še posebej na področjih trga delovne sile, družbene, okoljske in medijske politike. Izdajajo revijo *International*

Politics and Society ter serijo publikacij v nemščini, kot so *Europäische Politik* in *Politik Info*. Sekcija *International Policy Analysis* raziskuje vprašanja, povezana z zunanjo politiko, evropsko integracijo ter mednarodnimi ekonomskimi in družbenimi politikami.

Slovaški center je tokrat organiziral že drugo konferenco tekmovalnega značaja za mlade znanstvenike z namenom srečevanja podiplomskih študentov iz različnih držav in vzpodbujanja primerjav kakor tudi tekmovalnosti med njimi, omogočiti vzpostavitev mreženja za kasnejše sodelovanje ter izzvati nove načine razmišljanja. Izmed več kot sto prispelih prispevkov jih je bilo izbranih 38. Dvodnevni dogodek je združil doktorske študente različnih področij, od politoloških in družbenih znanosti, do ekonomskih ved in managementa, regionalne ekonomike in geografije, okoljskih znanosti, statistike itn. Čeprav je znano, da interdisciplinarni pristop omogoča veliko kompleksnejše razumevanje sveta, je pristop pogosto zanemarjen. Kljub vsemu je bila tema letošnje konference že po definiciji interdisciplinarna.

Različni vidiki trajnostnega razvoja

Tema druge konference *My PhD* je bila »nova« Evropa in izzivi trajnostnega razvoja. Brundtlandova komisija je 1987 trajnostni razvoj definirala kot »razvoj, ki omogoča zadovoljevanje trenutnih potreb, ne da bi pri tem ogrožali zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij«. Definicijo si lahko ogledamo s treh vidikov: političnega, ekonomskega in etičnega. Trajnostni razvoj zahteva medgeneracijsko solidarnost in zadovoljevanje današnjih potreb. V naši potrošniško in profitno naravnani družbi volivcem težko prodamo takšne vsebine, še posebej v razvijajočih se državah. Ekonomski učinki so kontroverzni: kratkoročen dobiček je pogosto v nasprotju z okoljevarstvenimi in družbenimi dimenzijami trajnostnega razvoja. Utemeljevanje etične upravičenosti trajnostnega razvoja je torej neizogibno.

Pristopi k trajnostnemu razvoju na različnih nivojih

Priporočilo »razmišljaj globalno, deluj lokalno,« se da prenesti neposredno na področje trajnostnega razvoja. Trajnostni razvoj je globalno vprašanje, vendar zahteva delovanje na vseh nivojih: mikrolokalnem, lokalnem, regionalnem in globalnem. Lastne strategije trajnostnega razvoja so zapisali v številnih organizacijah, občinah, pokrajinah. Strategija trajnostnega razvoja EU je bila oblikovana leta 2006, čeprav so se s tematiko ukvarjali že pred tem. Trajnostna strategija razvoja EU za obdobje 2006–2010 definira 7 izzivov:

1. klimatske spremembe in energetska politiko,

2. trajnostni transport,
3. trajnostno proizvodnjo in potrošnjo,
4. trajnostni management naravnih virov,
5. javno zdravstvo,
6. družbena vključenost, demografija in migracije,
7. globalna revščina in izzivi trajnostnega razvoja.

Strategija trajnostnega razvoja EU je tesno prepletena z globalnimi vprašanji. Trajnosten razvoj ni le vprašanje solidarnosti s prihodnjimi generacijami, je tudi vprašanje globalne solidarnosti razvitih držav z manj razvitimi. Skrb za globalno dimenzijo trajnostnega razvoja je v največji meri prevzel OZN. Na nedavni 16. seji Komisije za trajnostni razvoj OZN v New Yorku so ponovno ocenili napredek pri implementaciji sklepov iz Johannesburga 2002. Ugotovili so številne pomanjkljivosti v procesu in potrebo po nadaljnjem povečevanju ukrepov pri implementaciji akcijskega načrta. Za uspešen spopad z izzivi trajnostnega razvoja je potrebno usklajevanje in sodelovanje vseh udeležencev: posameznikov, vlad (lokalnih in regionalnih), globalnih medvladnih organizacij, poslovnih subjektov, nevladnih organizacij in civilnih ter verskih združenj idr., z močno vključenostjo znanosti in znanstvenikov. Prispevki avtorjev na konferenci so pokrivali večino zgoraj omenjenih tem.

Izvedba konference

Konferenca je potekala v stari meščanski vili v centru Bratislave, kjer ima sedež Slovaško elektrogospodarstvo. Po registraciji in izdatnem zajtrku je imela pozdravni nagovor pokroviteljica konference, profesorica Brigita Schmögnerová, podpredsednica Evropske banke za obnovo in razvoj v Londonu. Pred tem je bila finančna ministrica slovaške vlade v letih 1998–2002. V govoru je pozdravila raznolikost prispevkov, obravnavanih področij ter izrazila upanje, da bodo mladi znanstveniki izkoristili priložnost druženja za izmenjavo mnenj, idej in navezovanje stikov. Zaželela je tudi, da bi konferenca dodala skromen prispevek k nalogi, kako se spopasti z izzivi trajnostnega razvoja v novi Evropi. Tri panele, ki so potekali istočasno, so vodili ugledni znanstveniki iz različnih evropskih držav, kot so prof. dr. Mikuláš Huba s Slovaške akademije znanosti, dr. Brigitte Marcher z dunajskega Renner Instituta, analitik in svetovalec Carlos Buhigas Schubert, doc. dr. Vladimír Ira, direktor Geografskega inštituta na Slovaški akademiji znanosti, prof. dr. Horst Tomann s Freie Universität Berlin in drugi znanstveniki iz Latvije, Velike Britanije, Poljske ter Slovaške.

Na posameznih panelih so se zvrstili tri do štiri avtorji, kratkim predstavitev so sledili zahtevni komentarji in številna vprašanja, tako da so bili odmori s kavo in kosilom med paneli vedno krajši od načrtovanih. Konference so se udeležili raziskovalci s Slovaške, Finske, Litve, Avstrije, Velike Britanije, Poljske, Ukrajine, Italije, Irske, Nemčije, Estonije, Belorusije, Latvije, Bolgarije, zDA, Hrvaške in Slovenije. V nadaljevanju so predstavljeni nekateri posebej zanimivi referati:

- Zuzana LučKayová z Oddelka angleških in ameriških študij Šafárikove univerze s Slovaške je razpravljala o ponovnem doseganju dostojanstva ter družbenih in kulturnih dimenzijah trajnostnega razvoja v Evropi.
- Psihologinja Zuzana Makovská s Filozofske fakultete v Presovu, Slovaška je načela debato o kontekstu kakovosti življenja v povezavi s trajnostnim razvojem v nasprotju z ekonomskim redukcionizmom ter predstavila analizo političnega diskurza.
- Podobno temo je imel Branislav Žúdel z Oddelka mednarodnih odnosov in ekonomske diplomacije na Ekonomski univerzi iz Bratislave: Kakovost življenja v svetu ekonomske rasti.
- Soňa Lutherová z Etnološkega inštituta Slovaške akademije znanosti je obravnavala univerzalen problem zaznavanja mladih o svojih prebivališčih ter strategijah za pridobivanje lastnega stanovanja.
- Nataliya Frolova s Fakultete ekonomske statistike v Ukrajini je izpostavila problem davkov na potrošnjo energije in evidenco iz Ukrajine.
- Aleksander Dietrich s Fakultete finance in bančništva v Poznaniu, Poljska je predstavil financiranje dolgoročne skrbi za starejše in predlagal izpopolnjen evropski družbeni model.
- Alda Ozola-Matule z Inštituta okoljskega managementa in znanosti v Latviji je obravnavala temo s področja okoljskega aktivizma v Latviji, natančneje izzive javne participacije v politikah energije in klime.

Naslednji dan konference se je dopoldne nadaljevalo zasedanje v dveh panelih, po kosilu pa se je uradni del konference zaključil. Nadaljevali smo z družabnim delom, organizatorji so nas povabili na organiziran izlet do impozantnih, delno rekonstruiranih ruševin gradu Devina iz rimskih časov ob sotočju rek Donave in Morave. Večerjo so nam pripravili na bio kmetiji v Zahorski Bystrici, kjer vse jedi pripravljajo iz sestavin, pridobljenih na kmetiji. Organizatorji so bili ves

čas konference in izleta prijazno na razpolago in v pomoč pri reševanju vsakršnih težav.

Zaključek

Vrednost 2. konference My PhD vidim predvsem v neformalnem mreženju in vzpostavljanju stikov med raziskovalci iz različnih držav ter različnih ved. Interdisciplinarnost pristopov do tematike omogoča sveže poglede na znane probleme in snovanje novih idej. Ravno tako gre posebna pohvala organizatorjem za neumorno skrb za zadovoljstvo in dobro počutje udeležencev. Z nekaterimi raziskovalci sem po povratku že vzpostavil stik in izmenjal podatke. Na spletni strani FES so objavljeni gradiva s konference ter posnetki dogajanja. Verjamem, da bodo z izkazano predanostjo organizatorjev in skrbjo za nenehno izboljševanje nadaljevali tudi na prihodnjih konferencah in ob organizaciji drugih dogodkov.